

[Damsgaard.]

at resultaterne af disse forhandlinger vil have afgørende indflydelse på forløbet af den videre sanering.

Det foreliggende finanslovsforslag er på flere punkter præget af et håb, vi alle må dele, om en samfundsmæssigt forsvarlig udgang af de forestående overenskomstforhandlinger. Erfaringerne både fra 1967 og tidligere år er en alvorlig understregning af, at lovgivningsmagten ikke har store muligheder for at dæmme op for de ulykkelige følger af en omkostningsudvikling, der er ført for vidt. Der er uden tvivl en udbredt forståelse herfor i alle betydende grupper, men skal denne forståelse også kunne slå igennem i praksis, kræver det et betydeligt mål af gensidig tillid, måske ikke mindst mellem forskellige lønmodtagergrupper indbyrdes. Regeringen bør være, mener jeg, opmærksom på, om den undervejs kan bidrage til at styrke denne tillid.

Selve finanslovsforslaget skal vi jo i de kommende måneder gennemgå nøje i finansudvalget, og vi vil også vende tilbage til det ved de følgende behandlinger her i salen. Jeg skal derfor kun her drage endnu et par særlige punkter frem.

Den højtærede finansminister nævnte i sin fremsættelsestale de forestående ændringer i opgave- og byrdefordelingen mellem stat, amt og kommune, og de forskellige overvejelser heromkring har da også været omtalt flittigt i dagspressen i den senere tid. Jeg vil gerne takke regeringen og særlig den højtærede økonomiminister for, at man har taget denne store opgave op om en udligning kommunerne imellem. Jeg skal ikke underkende betydningen af forenklinger i det nuværende refusionssystem; der er uden tvivl også truffet uøkonomiske beslutninger på basis af refusionsordninger og nok især, hvor vi har bevæget os op i de meget store refusionsprocenter. Derfor er det vigtigt, at der nås en bedre overensstemmelse mellem kompetence og ansvar, det vil sige mellem, hvem der beslutter, og hvem der skal skaffe pengene.

Den afgørende indvending mod det nuværende refusionssystem er imidlertid, at det ikke har formået at give en mere rimelig byrdefordeling mellem borgere i de

forskellige kommuner. De kommunale beskatningsprocenter her i landet varierer fra ca. 7 til ca. 23. Det skyldes ikke, at borgerne i de dyre kommuner får bedre betjening — ofte tværtimod — og det skyldes heller ikke, at kommunalbestyrelserne i de dyre kommuner styrer dårligere; snarere stiller det større krav til kommunalbestyrelserne overhovedet at få det til at løbe rundt i de vanskeligt stillede end i de velstillede kommuner. For sandheden er jo den, at det er kommuner, hvis skatteydere har lave indkomster, eller kommuner, som er inde i særlig voldsom udvikling, der tvinges op i de høje skatteprocenter. En reform af refusionssystemet må måles på, om den klarer disse forskelle og klarer dem ude i lokalkommunerne, hvor de virkelig alvorlige forskelle findes.

Må jeg i øvrigt indskyde det forslag, om ikke vi kunne erstatte udtrykkene „primær- og sekundærkommuner“, som de færreste kan huske, med betegnelser som f. eks. „lokalkommuner og amtskommuner“. Egentlig kunne jeg bedre lide „sognekommuner“ end „lokalkommuner“, men det kan de vel ikke i købstæderne.

Vi må heller ikke glemme, at kommunerne i vidt omfang arbejder inden for en lovgivnings rammer og med opgaver, som folketinget har pålagt dem at løse. Derfor kan folketinget heller ikke fralægge sig sit medansvar for den økonomiske dækning af udgifterne herved. Folketinget kan i sin lovgivning bygge dels på statens organer, dels på et samvirke med kommunale organer. Meget tyder på, at en række opgaver med fordel kan flyttes fra statsorganer til samvirket med kommunerne for at styrke den lokale og folkelige tilknytning. Men folketinget har fortsat et medansvar for, at disse opgaver kan bæres økonomisk, og at de finansieres på en måde, der ikke bryder med den sociale solidaritet i vort samfund.

I år udskriver staten næsten $\frac{3}{4}$ af den samlede beskatning, lokalkommunerne knap $\frac{1}{4}$ og amtskommunerne 2-3 pct. Selv med en betragtelig flytning af udskrivningen fra lokal- til amtskommunerne vil deres udskrivning fortsat være den lille del, og selv en effektiv udligning af skævheder i denne del vil kun, tror jeg, delvis klare problemerne.